

Vi bør ændre den skriftlige eksamen

Gymnasielærer i matematik, idræt og informatik Julian Bybeck Tosev
Illustration af Jan Solheim

Hvis vi ikke ændrer retning, ender vi der, hvor vi er på vej hen...

Jeg ønsker i dette debatindlæg at redegøre for de problemer, den nuværende prøveform indeholder og efterfølgende komme med et bud på, hvordan skriftlige prøver kan se ud fremover.

Problemer med den nuværende skriftlige prøveform

Det kræver minimal forståelse at få computeren til at løse avancerede opgaver

Ved skriftlig eksamen i matematik stiller man ikke længere klassiske spørgsmål om trekanter. Dette skyldes at de programmer, vi benytter i matematikundervisningen, er blevet så gode til at løse trekantsopgaver, at det ikke længere giver mening at stille spørgsmål om trekanter. Hvilket emne bliver mon det næste, som det ikke giver mening at stille spørgsmål i? Inden for nogle år giver det ikke mening at undervise i matematik, for computeren kan løse ethvert problem hurtigere og bedre end ethvert menneske. Mens vi er i gang, kan vi også droppe at undervise i fremmedsprogene, for oversættelsesprogrammerne er efterhånden så gode.

På gymnasierne har vi misforstået computerens rolle under prøverne. Det giver ikke mening, at en elev, som selvstændigt kan regne en opgave, får samme karakter, som en elev der har fået computeren til at løse opgaven.

Det er for let at snyde, og det er for svært at opdage snyd

Undervisningsminister Merete Riisager fortæller, at hun har fjernet internetadgang ved de skriftlige prøver, men i realiteten er internettet fortsat pivåbent, da man skal benytte netprøver.dk til at hente og aflevere sin opgave, man skal have adgang til online lærebøger, man skal have adgang til YouTube videoer, som er benyttet i undervisningen, og man skal have adgang til sine noter, hvis de ligger på nettet. Dermed er det alt for let snyde, og vagter har ikke en chance for at opdage snyd.

Et overvågningsprogram løser ikke problemet med snyd

Til sommer skal alle elever benytte ministeriets nye overvågningsprogram ved de skriftlige prøver, og man håber på, at dette vil stoppe snyd. Man er naiv, hvis man tror, at et overvågningsprogram kan stoppe snyd. Enhver elev der kan gemme dokumenter online, vil være i stand til at omgå programmet, og samtidig gør man en allerede teknisk prøveform endnu mere teknisk og bøvllet. Det bliver ressourcekrævende og besværligt, for ikke at sige umuligt, at løfte bevisbyrden, hvis man mistænker en elev for snyd. Selv hvis man kan se, at en elev har været på Facebook, så beviser det ikke, at eleven har snydt.

Det er for let at sende eksamensopgaven ud af lokalet, når man modtager den elektronisk

Man sparer måske lidt penge, når man ikke længere skal sende eksamensopgaver rundt i hele landet, men til gengæld har man gjort det særdeles let at snyde. Få sekunder efter eleven har modtaget sin eksamensopgave, kan den deles med hvem som helst uden overvågningsprogrammet opdager noget.

Det er problematisk, at hele landet laver den samme eksamensopgave.

Det kræver ikke mange tryk med musen, før man finder en hjælper, som gerne vil lave din eksamensopgave for dig i dag. Dette er en simpel form for snyd, hvor én elev betaler hele beløbet for at få lavet én eksamensopgave. Men hvis man udnytter, at alle personer i hele landet laver den samme eksamensopgave, og forbinder det med internettets brugervenlige delingsmetoder, så kan én hjælper give løsningsmetoder og facit til mange elever på én gang, og prisen for hver elev bliver lavere jo flere der er tilmeldt. Jeg har lavet et tænkt eksempel her: tosev.dk/eksamenssnyderen.html

EKSAMENSSNYDEREN

Få tilsendt facit og løsningsmetode 45 minutter efter eksamens start

Vælg fag, dato, niveau og den metode du vil modtage på

Matematik 29 maj A Dropbox

Pris: 20 kroner

Videre til betaling

Censorer kan ikke afgøre, om eleven selv har lavet eksamensopgaven

De to censorer, som retter elevens eksamensopgave, kender ikke elevens faglige niveau, og derfor vil de ikke undre sig, når de vurderer en opgave til karakteren 12. Det er først, når elevens lærer ser, at en elev, som plejer at få 02, pludselig har fået 12 til eksamen, at man mistænker eleven for snyd. På dette tidspunkt er det svært at bevise, at eleven har snydt.

Et bud på en ny og langtidsholdbar skriftlig prøveform

Vi har brug for en prøveform, hvor computer og internet indgår på en naturlig måde, og hvor man også bliver bedømt efter hvilken metode, man benytter til at løse en opgave. Vi har brug for en prøveform, hvor der ikke er brug for vagter og overvågningsprogrammer, og hvor snyd nærmest er umuligt. Vi har brug for en prøveform, hvor eleven kan benytte alle tænkelige enheder til at løse sin opgave, uanset om det er på mobiltelefon, iPad, computer, online programmer, papir og blyant, mv. Vi har brug for en ny og moderne skriftlig prøveform, som er langtidsholdbar, og som ikke skal revideres bare fordi Microsoft har opdateret Word med nye features.

En skitse til en ny skriftlig prøveform

En halv klasse ad gangen går til skriftlig eksamen i deres eget klasselokale, hvor eleverne sidder alene ved enmandsborde og arbejder med et skriftligt eksamenssæt. Lærer og censor er tilstede i lokalet og følger løbende med i elevernes arbejde. Læreren kender elevernes faglige niveau, og vil hurtig bemærke, hvis en elev pludselig sidder med en besvarelse, som ikke passer til elevens niveau.

Eksamensopgaven bliver udleveret på papir. Det vil være meget svært, at få eksamensopgaven ud af lokalet, når den bliver udleveret på papir. Dermed har man gjort det sværere at snyde.

Hvis der opstår tekniske problemer under eksamen, eller hvis en elev er i tvivl om, hvad der er tilladt, så vil læreren være i stand til at hjælpe eleven. Censor er garant for, at alt foregår som det skal, og at læreren ikke hjælper eleven med noget fagligt.

Eleverne må benytte alle tænkelige hjælpemidler under eksamen, som er blevet benyttet i undervisningen. Eleven må benytte mobiltelefoner, iPads, computer, lommeregner, ordbøger, databaser, online programmer, papir og blyant, mv., men de må ikke kommunikere.

Eleven er velkommen til at aflevere noget af besvarelsen digitalt og noget på papir og blyant. I dag skal alt afleveres digitalt, hvilket er problematisk, hvis man fx ønsker at vedhæfte en figur, som nemmest laves med papir og blyant.

Når tiden er gået, så afleverer eleverne deres opgave, og lærer og censor går straks i gang med at vurdere opgaverne. Dermed kan eleven hurtigt efter eksamen få en karakter, og eleven kan også få en kommentar sammen med deres karakter; noget som man ikke får i dag.

Med denne prøveform kommer alle lærere til at være skriftlig censor på et tidspunkt, hvilket vil være sundt for gymnasierne. I dag er det en lille gruppe af lærere, som vurderer alle opgaver i landet.

En elev, som benytter avancerede metoder, og som selv kan beregne sig frem til et resultat, skal have en højere karakter, end en elev som har brugt computeren til at finde et resultat.

Hvis vi ikke ændrer retning, ender vi der, hvor vi er på vej hen. Hvor er vi så på vej hen? Vi er på vej mod en skriftlig eksamen, som bliver mere og mere teknisk, en eksamen hvor computerprogrammer kan løse flere og flere opgaver, og hvor vi belønner computerkompetencer frem for faglig viden. Vi er på vej mod masseovervågning af gymnasieelever og frustrationer hos lærere og elever. Men det er ikke for sent at ændre retning.